

Stikstofoverschot door verlaging van de stikstofcorrectie

Presentatie Bergs Advies, ALV 13 oktober 2016

Bart Wilms, bedrijfsadviseur
Bergs Advies Heythuysen
www.bergsadvies.nl

Elk jaar worden door RVO (De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) forfaitaire normen aangepast in de tabellen voor gebruiksnormen, stikstofcorrectie, diergebonden normen en gehalten in dierlijke mest. Meestal zijn dit kleine correcties, maar in 2016 is de stikstofcorrectie voor fokteven drastisch verlaagd. Dit resulteert op de meeste bedrijven in een stikstofoverschot. Voor de meeste bedrijven levert dit geen probleem op. Het is wel belangrijk om de stalbalans goed inzichtelijk te hebben.

Stikstofgat

Nertsen zijn staldieren. Met behulp van de stalbalans kan elk bedrijf zijn bedrijfsoverschot en dierlijke productie berekenen. Stikstofcorrectie is hier onderdeel van en geldt als norm voor gasvormige verliezen in de stallen, en wordt uitgedrukt in kg stikstof per gemiddeld aanwezige fokteef. Fokteven zijn volgens RVO, alle vrouwelijke dieren die tenminste eenmaal gedekt zijn, inclusief alle reuen en jonge nertsen voor de pelsproductie

Hoe deze stikstofcorrectie wordt vastgesteld is niet helemaal duidelijk. Bij mechanische stallen vindt een toetsing plaats van de afgewerkte lucht uit de stal, maar in sheds of open stallen die natuurlijke ventilatie hebben is dit moeilijker te meten.

De stikstofcorrectie is voor de nertsenhouderij al verschillende keren aangepast door RVO.

2000-2005	0.55 kg N per fokteef
2006-2015	1.1 kg N per fokteef
2016- ?	0.2 kg N per fokteef

Door de verlaging van de stikstofcorrectie, zien we bij veel (vaak grondloze) nertsen-

bedrijven in de stalbalans een stikstofoverschot ontstaan. In de meeste gevallen zal dit stikstofoverschot geen probleem opleveren bij een gebruiksnormencontrole. Heeft het bedrijf alle geproduceerde m³/tonnen mest verantwoord en daarmee ook voldoende fosfaten, dan is het mogelijk om gebruik te maken van het vermoedelijk stikstofgat.

Bij de meeste nertsenbedrijven zien we dat er veel minder stikstof wordt afgevoerd uit dierlijke mest dan de dierlijke productie groot is.

Wat is nu het stikstofgat precies? RVO beschrijft het vermoedelijk stikstofgat als volgt:

- De stikstof/fosfaat verhouding van de afgevoerde mest wordt vermenigvuldigd met de hoeveelheid geproduceerde fosfaat uit de stalbalans. De uitkomst is de hoeveelheid geproduceerde stikstof zonder stikstofgat. Het vermoedelijk stikstofgat is het verschil tussen de hoeveelheid geproduceerde stikstof (uitkomst stalbalans) en de hoeveelheid geproduceerde stikstof zonder stikstofgat.

Mestproductie

Om gebruik te maken van het stikstofgat is het belangrijk dat de mestproductie ook

verantwoord wordt. Dit geldt ook voor aanwending van nertsenmest op eigen grond. De mestproductie per fokteef is sterk afhankelijk van technische resultaten, voeding, staltype en wijze van mestopslag/bewerking. In de tabel 'diergebonden normen' houdt RVO een mestproductie aan van 60 ton vaste mest en 120 m³ drijfmest per 1000 fokteven op jaarbasis. In de praktijk zien we dat dit per bedrijf sterkt wisselt. Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van mestscheiding op het bedrijf. Vaak zijn er meerdere opslagputten aanwezig waar men gebruik maakt van het bezinken van de drijfmest. De dunnere mest wordt afgezogen of gaat via een overloop naar een andere mestput. De laatste jaren zien we dat er ook gebruik gemaakt wordt van centrifuge-, en schroefvijzel scheidings.

Beide systemen hebben als doel om dunnere mest te gebruiken voor aanwending op eigen grond of grond in de regio. De vaste/stapelbare mest wordt afgevoerd naar mestverwerkers of biogasinstallaties. Hierdoor kunnen de afvoerkosten voor de mest verlaagd worden. Het is wel belangrijk om te weten wat de fosfaat en stikstofgehalten zijn van de dunnere mest die op eigen grond wordt aangewend.

Mestvoorraad

Elk jaar in januari moeten de meeste veehouders de mestvoorraad opgeven die op 1 januari aanwezig is. Sinds 2014 geeft RVO aan dat de gemeten voorraad opgegeven moet worden aan de hand van de best beschikbare gegevens. In de meeste gevallen is dit het gemiddelde van de afgevoerde mest in het voorgaande jaar.

Mestverwerkingsplicht

Sinds 2014 moet elk bedrijf met een bedrijfsoverschot voldoen aan de mestverwerkingsplicht. Afhankelijk van het gebied waarin het bedrijf ligt moet een percentage van het bedrijfsoverschot verwerkt worden. Voor 2016 geldt gebied zuid 55%, oost 35% en overig 10%. Te weinig mestverwerking kan bij controle leiden tot een flinke boete (€11,- per kg P2O5), echter het is ook zonde als we te veel verwerkte kg fosfaat niet verhandelen als VVO's. Mestafzet is toch al duur genoeg. Het begint allemaal bij het berekenen van het juiste bedrijfsoverschot.

Voorbeeld:

Afgevoerde mest 7500 kg P2O5 8000 kg N verhouding (1 : 1,07)

Dierlijke productie 8000 kg P2O5 15500 kg N
Berekende productie 8560 kg N -/-

(1,07 * Dierlijke productie P2O5)

Stikstofgat 6940 kg N

In dit voorbeeld zou het bedrijf mogen rekenen met een extra afvoer van 6940 kg N.

